

– поділ студентів на групи для виконання індивідуальних завдань, проєктів, підготовки доповідей (частина з цих завдань виконується онлайн).

Вищезазначені складові заняття («станції») студенти проходять за визначеним графіком. Важлива особливість ротаційної моделі – усі студенти повинні пройти усі станції.

Висновки. Результати дослідження свідчать про доцільність використання інноваційних педагогічних технологій та пошуку найбільш збалансованої моделі, з елементами як традиційних, так і дистанційних методів навчання. Ми вважаємо, що ротаційна модель навчання здатна вдосконалити підготовку майбутніх спеціалістів стоматологічної галузі та позитивно вплинути на їх подальшу професійну діяльність.

Література:

1. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. – 444 с

2. Majumdar Arunima Blended Learning: Different combinations that work [Електронний ресурс] / Arunima Majumdar. – Режим доступу: <http://goo.gl/ksNYi1>

3. Michael B. Horn and Heather Staker, Blended: Using Disruptive Innovation to Improve Schools (San Francisco: Jossey-Bass, 2014)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-266-4/91>

СТИЛЬОВІ ВИТОКИ ВОКАЛЬНОЇ КОМПОЗИЦІЇ «THE GIRL FROM IRANEMA» А. К. ЖОБИНА

Небещук Є. А.

*здобувач вищої освіти першого (бакалаврського рівня)
спеціальності 025 – Музичне мистецтво
факультету мистецтва та дизайну
Міжнародний гуманітарний університет
Науковий керівник: **Каплун Т. М.**
кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувачка кафедри музичного мистецтва та звукорежисури
факультету мистецтва та дизайну
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Вокальна композиція «The girl from Iranema» – всесвітній хіт середини 60-х років у виконанні Аструд Жілберту і Стена Гетца, отримавший

Греммі у 1965 році. Створена пісня у 1962 року А. К. Жобіном – відомим бразильським композитором, співаком і інструменталістом (грав на фортепіано, флейті, гітарі). Автором португальського тексту пісні став бразильський літератор (поет, пісняр, есеїст, драматург, критик) Вінісіус ді Морайс (1913-1980), а англійської версії тексту – американський поет, створивший англомовні тексти багатьох міжнародних пісенних хітів ХХ століття Норман Гімбел (1927-2018).

Антоніу Карлус Жобін (порт. Antônio Carlos Brasileiro de Almeida Jobim, 1927-1994), відомий у історії джазового мистецтва як Том Жобім, став одним із засновників стилю босанови, стильові риси якого яскраво представлені у зазначеній вокальній композиції. Музикант у своїй творчості звертався до таких популярних у Бразилії 50-х – 60-х років ХХ століття жанрів та стилів, як танго, джаз, самба, французький шансон та інші. Але саме стиль босанови, засновником якого є Жобін поряд з гітаристом Жуаном Жилбертом, зробив його знаменитим у світі джазового мистецтва. Так, завдяки альбому «Canção do Amor Demais», який вийшов 1958 року і складався з пісень Жобіма та Морайса у виконанні співачки Елізет Кардозу («Outra Vez», «Chega de Saudade»), які своєю появою знаменували народження стилю босанова. Першим твором босанови вважають пісню «Chega de Saudade», яка була презентована в 1958 році як окремих сингл, а незабаром вийшла в альбомі Жуана Жілберту, що мав ту ж саму назву, що й пісня [1].

Пісня «The girl from Ipanema» (порт. «Garota de Ipanema» – «Дівчина з Іпанемі») була створена для музичної комедії під назвою «Dirigível», над якою працював поет Вінісіус ді Морайс. Спочатку назва пісні була «Menina que Passa» («Дівчина, що йде стороною»), іншою була і перша строфа твору [2, 3]. Зміст пісні розкриває повсякденне життя молодій дівчині. Відомо, що прототипом героїні пісні стала Ело Пінейру, сімнадцятирічна дівчина, яка мешкала у Іпанемі – модному приморському районі на півдні Ріо-де-Жанейро. Вона щодня проходила повз бар Veloso на пляж й у повсякденних справах, іноді заходила у бар та купувала цигарки для матері, де її й побачили автори твору. З того часу не тільки пісня отримала популярність, а й сама Ело Пінейру стала знаменитістю. За словами Вінісіуса, це «золота дівчина-підліток, суміш квітки й русалки, повна світла і витонченості, чий вигляд викликає сум, тому що вона несе із собою, на своєму шляху до моря, відчуття юності, що зникає, краси, що нам не належить...» [3].

Таким чином, героїня пісні стала символом квітучої молодості і ніжної дівочої краси, образ якої витончено і яскраво змальовано музичними засобами стилю босанови. Нагадаємо, що босанова – це стильовий напрямок у джазі, що виник на початку 1960-х років під впливом кул-джаз на бразильську народну музику, зокрема самбу,

тобто, синтез місцевого фольклору та джазу⁴. Саме цим можна пояснити той факт, що вокальна композиція «The girl from Ipanema» стала однією з найпопулярніших пісень в історії джазової музики і її численні записи у виконанні видатних співаків сучасності використовувались у кіно.

Босанова містить в своїй основі ритм, що спирається на самбу, яка поєднує ритмічні елементи та відчуття, що походить від колишніх африканських рабських суспільств з елементами європейської маршової музики. Акцентування першої долі, характерне для стилю самби, присутнє і у стилі босанова. Типова структура босанови має невеликі відмінності у порівнянні з європейською та північно-американською, заснованих на стандартній музичній формі з двох строф, завершених бриджем (розділ музичного твору, який контрастує за своїм змістом сусіднім розділам і готує перехід або повернення до основної музичної теми), та завершальної строфи, тоді як пісні босанова зазвичай мають не більше двох строф і майже ніколи не містять бриджу. Деякі пісні з ранніх записів Жілберту мали одну строфу, яка повторювалась без змін.

У Нью-Йорку, під час запису композиції з Жуаном Жілберту, Антоніу Карлусом Жобіном та Стеном Гетцем, виникає ідея створення її англійської версії. Автором англійського тексту став американець Норман Гімбел. Для вказаного запису пісню виконала дружина Жуана Жілберту – Аструд Жілберту, голос який ідеально підійшов для втілення теплою, сонячного образу дівчини з Іпанеми, незважаючи на те, що Аструд не була професійною співачкою, а може як раз завдяки цьому.

До найбільш яскравих виконавців композиції відносяться:

1. Frank Sinatra (Альбом: «Francis Albert Sinatra & Antonio Carlos Jobim»). Дата виходу: 1964 рік).

2. Oskar Peterson (Альбом: «Days of Wine and Roses»). Дата виходу: 1964 рік).

3. Erroll Garner (Альбом: «Up in Erroll's Room»). Дата виходу: 1968 рік).

4. Astrud Gilberto (Альбом: «That Girl From Ipanema»). Дата виходу: 1977 рік).

5. Pat Metheny (Альбом: «What's It All About»). Дата виходу: 2011 рік).

Френк Сінатра виконав цю пісню з самим Антоніу Жобіном. Френк співав англійською, а Антоніу виконав пісню мовою оригіналу – португальською, співаючи перший та другий куплети по черзі (без інструментального програшу). Френк Сінатра почав коду з імпровізації,

---

⁴ Термін »Bossa nova» буквально означає «новий bossa». Проте, слово «bossa», безпосередньо, часто використовували музиканти до записів «Chega De Saudade». У Бразилії, коли хто-небудь робить що-небудь з «bossa», означало, що щось виконується з особливою чарівністю і приналежністю.

що вдало підхопив Антоніу, додавши ще декілька рядків тексту. У виконанні співачки Астрід Гільберто задіяна англомовна версія пісні. Хоч у цій версії імпровізації не було, виконання Астрід прикрасив інструментальний програш, який зіграв американський сакофоніст Стен Гетц. Вказана композиція активно задіяна в сучасній вокально-педагогічній практиці джазових виконавців.

Література:

1. Антоніу Карлус Жобін. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%83_%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%BB%D1%83%D1%81_%D0%96%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BD [дата звернення: 11.10.2022 р.].
2. Вініус ді Морайе. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%96%D1%83%D1%81_%D0%B4%D1%96_%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%B9%D1%81 [дата звернення: 11.10.2022 р.].
3. Garota de Ipanema. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/Garota_de_Ipanema [дата звернення: 11.10.2022 р.].

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-266-4/92>

STEM RUINS EDUCATION

Nikitina I. P.

Senior Lecturer

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

Dnipro, Ukraine

Many experts believe that the development of technology will revolutionize the labor market. What education to choose, so as not to stay away from progress? In the United States and other countries, including Ukraine, in recent years there has been a boom in STEM specialties (Science, Technology, Engineering and Mathematics) [1].

The development of STEM began in the 2000s, when the US authorities declared high-tech education a national priority. Since then, the concept of STEM has evolved into the concept of thinking necessary for the Digital Industry.